

**Informație privind implementarea
Programului național în domeniul concurenței
și ajutorului de stat în anii 2017-2020**

(în perioada anului 2017)

Abrevieri și acronime

Acord de Asociere	Acordul de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora pe de altă parte, ratificat prin Legea nr. 112 din 02.07.2014
AGEPI	Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală
ANRE	Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică
APC	Autorități publice centrale
APL	Autorități publice locale
BERD	Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare
BNM	Banca Națională a Moldovei
CNPF	Comisia Națională a Pieței Financiare
ÎM	Întreprindere municipală
ÎS	Întreprindere de stat
Legea concurenței	Legea concurenței nr.183 din 11.07.2012
OCDE	Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică
Program	Programul național în domeniul concurenței și ajutorului de stat pentru 2017-2020, aprobat prin Legea nr. 169 din 20.07.2017
SIEG	Servicii de Interes Economic General
SIRASM	Sistemul informațional automatizat „Registrul ajutoarelor de stat”
UE	Uniunea Europeană

Introducere

Programul național în domeniul concurenței și ajutorului de stat pentru anii 2017-2020 a fost aprobat de Parlament prin Legea nr. 169 din 20.07.2017.

Obiectivul general al Programului îl reprezintă dezvoltarea mediului concurențial loial prin deschiderea sectoarelor economice către concurență și monitorizarea eficiență a ajutorului de stat. În Program sunt trasate obiectivele specifice ce urmează a fi atinse pentru realizarea obiectivului general:

- Deschiderea sectoarelor economice către concurență și reducerea reglementărilor pieței produselor de la 2,48 la 1,55 către anul 2020.
- Instituirea unui mecanism performant în domeniul acordării și monitorizării ajutorului de stat, pentru reducerea ponderii ajutorului de stat în PIB până la 1% către anul 2020.

În conformitate cu prevederile art.2 al Legii nr. 169/2017 pentru aprobarea Programului național în domeniul concurenței și ajutorului de stat pentru anii 2017-2020, autoritățile publice centrale de specialitate, autoritățile administrației publice locale, autoritățile cu funcții de reglementare și control, în limitele competențelor:

- vor asigura realizarea prevederilor Programului menționat;
- vor prezenta Consiliului Concurenței, anual, până la data de 15 ianuarie, informații cu privire la executarea prevederilor Programului nominalizat pentru anul precedent.

Astfel, toate autoritățile publice, urmează să se implice la realizarea Programului în vederea asigurării unui mediu concurențial loial și reducerii barierelor anticoncurențiale.

În vederea implementării și monitorizării Programului, Consiliul Concurenței a desfășurat o serie de acțiuni de:

Inițiere – solicitarea desemnării persoanelor responsabile pentru implementarea și raportarea pe marginea realizării Programului, recomandarea către autoritățile responsabile să elaboreze planuri de acțiuni.

Facilitarea implementării – organizarea și desfășurarea a 24 evenimente de informare privind Programul:

- 16 ediții Competition CaFÉ cu participarea a cca. 500 de reprezentanți ai autorităților publice, întreprinderilor municipale și private, precum și reprezentanți ai mediului de afaceri, funcționari publici și demnitari de stat din țară și de peste hotare, experți în materie de concurență din mai multe țări ale UE, mass media.
- 8 ședințe cu reprezentanții autorităților publice (Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, Agenția Proprietății Publice, Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației, Ministerul Economiei și Infrastructurii, Autoritatea Aeronautică Civilă, Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței, Consiliul Coordonator al Audiovizualului, Ministerul Finanțelor, Agenția Servicii Publice).

La aceste evenimente, pe lângă prezentarea prevederilor Programului s-a discutat și despre: modalitatea de identificare și evaluare a drepturilor exclusive, evaluarea și reducerea barierelor anticoncurențiale prin prisma Setului de instrumente pentru evaluarea concurenței (elaborat de Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică), mecanismul alinierii schemelor de ajutoare de stat existente la prevederile respective ale acquis-ului Uniunii Europene, implementarea principiilor concurențiale de către APL la prestarea SIEG-ilor.

Totodată, Programul național fost prezentat APL la atelierul de lucru regional organizat în premieră la Chișinău în cadrul Programului de Asistență Externă TAIEX oferit de Comisia Europeană pentru Consiliul Concurenței, care s-a desfășurat în perioada 18-20.10.2017 la Chișinău.

În perioada septembrie – decembrie 2017, au fost expediate peste 200 de scrisori în adresa asociațiilor profesionale și ONG-urilor de consultanță din diferite domenii economice, prin care a fost încurajată informarea despre barierele anticoncurențiale existente în reglementări, formularea de soluții în scopul eliminării acestora și consolidării mediului concurențial loial.

Implementare – Consiliul Concurenței a fost implicat în implementarea majorității acțiunilor, inclusiv celor de care erau responsabile alte autorități publice (ca de exemplu evaluarea drepturilor exclusive și a barierelor anticoncurențiale).

Monitorizare – solicitarea de la autoritățile publice a informațiilor privind implementarea Programului și analiza acestora.

Conform art. 3 al Legii nr. 169/2017, Consiliul Concurenței va monitoriza realizarea Programului național în domeniul concurenței și ajutorului de stat pentru anii 2017–2020 și va prezenta Parlamentului, anual, odată cu raportul anual de activitate, informații privind implementarea acestuia. Astfel, în baza activităților desfășurate de Consiliul Concurenței și a informațiilor parvenite de la autoritățile publice a fost elaborat prezentul document.

Monitorizarea implementării Programului

În continuare sunt descrise acțiunile implementate în vederea realizării Planului de acțiuni al Programului, relevant pentru anul 2017:

1. Identificarea tuturor entităților care activează la nivel național și local, investite cu drepturi exclusive

Prin acordarea de drepturi exclusive pentru unele întreprinderi se restricționează, pe unele piețe, numărul de concurenți cărora li se permite să desfășoare o afacere. Pentru întreprinderile investite cu drepturi exclusive de pe piețele reglementate sunt create precondiții pentru transferarea puterii de piață de pe piețele reglementate, unde activează în regim de exclusivitate, pe piețele deschise concurenței.

La etapa actuală drepturile exclusive acordate diferitor entități, inclusiv întreprinderilor de stat și municipale, reprezintă barierele supreme în calea intrării pe piață a noilor întreprinderi și pot duce la stabilirea de prețuri de monopol, precum și la crearea altor probleme asociate cu exercitarea puterii de piață.

În acest context, autoritățile publice urmau să identifice drepturile exclusive atribuite întreprinderilor aflate în sfera lor de competență. Activitatea dată nu a fost realizată.

Consiliul Concurenței s-a implicat în acest proces și la prima etapă eforturile au fost orientate spre identificarea drepturilor exclusive ale întreprinderilor cu capital public. Pentru aceasta au fost expediate solicitări în adresa a 570 de întreprinderi de stat și municipale. Prin analiza informațiilor acumulate, s-a constatat că din numărul de 116 întreprinderi de stat care au răspuns solicitărilor Consiliului Concurenței: 33 sunt investite cu drepturi exclusive, 16 activează în regim de drepturi exclusive și pe piețele deschise concurenței, iar 68 de întreprinderi activează doar pe piețele deschise concurenței.

De asemenea, din cele 341 de întreprinderi municipale: 227 sunt investite cu drepturi exclusive, 36 sunt investite cu drepturi exclusive și activează pe piețele deschise concurenței, 73 activează doar pe piețele deschise concurenței și 5 întreprinderi sunt supuse procedurii de lichidare.

Întreprinderile investite cu drepturi exclusive au generat o cifră de afaceri în anul 2016 de 9,22 mlrd. lei sau 6,83% din PIB-ul țării.

În continuare urmează a fi identificate și alte întreprinderi de stat și municipale ce nu au fost reflectate în cifrele menționate. Principala problemă apărută la activitatea dată a fost tergiversarea prezentării informației solicitate de către întreprinderile respective. În scopul îndeplinirii acțiunilor de mai departe ce se impun, se planifică identificare și a altor entități ce ar putea fi investite cu drepturi exclusive (societăți pe acțiuni, instituții publice etc.), acumularea informației cu privire la activitățile desfășurate de acestea (monitorizarea activității întreprinderilor respective).

Colectarea de la întreprinderile a informațiilor de care dispun autoritățile publice care au acordat aceste drepturi exclusive, numai de către Consiliul Concurenței poate fi o povară administrativă nejustificată asupra activității întreprinderilor respective. De

aceea este absolut necesară exercitarea activității respective de către autoritățile publice, conform prevederilor Planului de acțiuni de implementare a Programului.

Neimplicarea autorităților publice în identificarea întreprinderilor cu drepturi exclusive la întreprinderile aflate în sfera lor de competență în vederea optimizării activității acestora va avea în continuare un impact negativ asupra mediului concurențial.

2. Evaluarea necesității delegării drepturilor exclusive existente

Drepturile exclusive trebuie limitate și stabilite doar după o analiză complexă a mărimii tarifelor practicate, a modalității de stabilire a tarifelor (transparente și orientate spre costuri), a duratei exercitării drepturilor exclusive și a căilor alternative de atingere a aceluiași obiective.

În vederea evaluării drepturilor exclusive, Consiliul Concurenței a elaborat Ghidul pentru evaluarea și optimizarea drepturilor exclusive prin prisma Programului național. Astfel, autoritățile publice (fiecare în parte în limita competențelor exercitate), urmează să evalueze drepturile exclusive la întreprinderile aflate în sfera lor de activitate prin prisma mai multor aspecte, evidențiate în fișa de identificare, evaluare și revizuire a dreptului exclusiv. Fișa respectivă este formată din 3 părți distincte, care includ etapele de identificare, evaluare și revizuire a drepturilor exclusive, conținând mai multe câmpuri care urmează a fi completate pentru fiecare drept exclusiv în parte.

Implementarea acestei acțiuni va fi realizată pe măsura îndeplinirii acțiunii nr. 1.

3. Optimizarea sistemului de drepturi exclusive

Optimizarea sistemului de drepturi exclusive (în baza analizei și evaluării anterioare) se va realiza prin reorganizarea acestuia. Astfel, fiecare autoritate publică care a acordat drepturi exclusive trebuie să propună și să implementeze acțiuni pentru îmbunătățirea acestui sistem în vederea dezvoltării mediului concurențial.

Totodată, în scopul optimizării sistemului de drepturi exclusive, ajustării cadrului normativ la prevederile Legii concurenței și în scopul asigurării realizării acțiunilor indicate la pct. 2.1 și pct. 2.3 Sec. E Cap. IV din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2016-2018, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 890 din 20.07.2016, care constă în reexaminarea conținutului Hotărârii Guvernului nr. 582 din 17.08.1995 „Cu privire la reglementarea monopolurilor” și elaborarea și promovarea modificărilor la actele normative referitor la drepturile exclusive ale întreprinderilor cu capital de stat și/sau capital majoritar de stat, Hotărârea Guvernului nr. 582/1995 a fost abrogată. Aceasta deoarece Hotărârea Guvernului nr. 582/1995 operează cu un șir de noțiuni de importanță principală care nu se regăsesc în actul primar-lege (spre exemplu: „monopol de stat”, „monopol natural”, „preț monopolist jos (dumping)”, „preț monopolist ridicat” etc.), efectele juridice ale cărora nu sunt reglementate.

Abrogarea Hotărârii Guvernului nr. 582/1995 este doar o primă etapă în vederea optimizării sistemului de drepturi exclusive, în continuare urmând a fi întreprinse și alte acțiuni pentru aducerea în concordanță a reglementărilor cu privire la drepturile exclusive cu prevederile legislației din domeniul concurenței, în vederea îndeplinirii

angajamentelor asumate prin Acordul de Asociere, realizării acțiunilor indicate în Planul de acțiuni privind implementarea Programului național.

În acest context, se impune necesitatea instituirii de către Guvern a unor reglementări clare cu privire la drepturile exclusive (printr-un act normativ), care ar include următoarele aspecte principale:

- Procedura și justificarea instituirii dreptului exclusiv – în ce condiții, cum și de ce se acordă dreptul exclusiv, urmărind atât interesele consumatorilor, cât și interesul public.
- Mecanismul de operare – în bază de competiție, cu indicatori de performanță care vizează calitatea și prețul, stipularea responsabilităților, drepturilor și obligațiilor, evidența separată a fluxurilor de mijloace după genurile de activitate, conform Directivei 2006/111/CE a Comisiei din 16.11.2006 privind transparența relațiilor financiare din cadrul anumitor întreprinderi.
- Mecanismul de monitorizare – autoritatea de monitorizare și procedura de monitorizare a dreptului exclusiv în vederea respectării condițiilor și a tarifelor practicate, procedurile de raportare, astfel ca entitatea care a fost investită cu drepturi exclusive realizează indicatorii de performanță și se aplică sancțiuni în caz de nerespectare a îndeplinirii acestor indicatori.

5. Evaluarea barierelor anticoncurențiale din diferite sectoare economice conform Setului de instrumente pentru evaluarea concurenței al OCDE și conform angajamentelor asumate în Acordul de Asociere

Evaluarea reglementărilor și a barierelor anticoncurențiale permite să fie stabilit în ce măsură are loc impulsivitatea sau stagnarea dezvoltării mediului concurențial în sectoarele economice în care tehnologia și conjunctura permit existența concurenței. Pentru aceasta, se utilizează Setul de instrumente pentru evaluarea concurenței al OCDE. Setul de instrumente oferă o metodologie generală de identificare a constrângerilor care nu sunt necesare și de dezvoltare de politici alternative, mai puțin restrictive, prin care să fie atinse obiectivele de guvernare.

Ca și în cazul drepturilor exclusive, activitatea de evaluare a barierelor anticoncurențiale este în responsabilitatea autorităților publice, conform prevederilor Planului de acțiuni pentru implementarea Programului.

BNM a realizat evaluarea cadrului normativ ce reglementează activitatea prestatorilor serviciilor de plată a emitenților de monedă electronică, conform Setului de instrumente al OCDE. Reglementări anticoncurențiale nu au fost stabilite. BNM a demarat procedura de evaluare a cadrului său normativ ce reglementează activitatea sectorului bancar și a unităților de schimb valutar, finalizată în trimestrul I al anului 2018.

ANRE a realizat această acțiune prin evaluarea cadrului normativ de reglementare aplicabil piețelor energiei electrice și a gazelor naturale, fiind evaluate 7 acte normative de reglementare a pieței gazelor naturale și 6 acte normative de reglementare a pieței energiei electrice.

Conform informațiilor prezentate de ministere și alte autorități administrative centrale, această activitate nu a fost inițiată, chiar dacă au fost realizate de către Consiliul Concurenței și cu suportul partenerilor de dezvoltare, câteva seminare de instruire și întruniri consultative pe acest subiect, cu participarea reprezentanților autorităților publice.

Respectiv, în sectoarele reglementate, cum ar fi: telecomunicații, transport, construcții, industria alimentară, farmaceutic, servicii medicale, sanitar-veterinar, ecologie și protecția mediului, cercetare-dezvoltare etc. este necesară implicarea autorităților publice responsabile de aceste sectoare în vederea realizării acțiuni nominalizate. În caz contrar, reglementările existente vor crea în continuare impedimente pentru dezvoltarea mediului concurențial loial, ceea ce va face imposibilă realizarea obiectivului specific al Programului - reducerea valorii indicatorului de evaluare a reglementării pieței produselor de la 2,48 la 1,55 către anul 2020.

Totodată, Consiliul Concurenței, în cadrul monitorizării continue a diferitor sectoare economice, a identificat un șir de reglementări care pot provoca probleme anticoncurențiale în diferite sectoare economice, cum ar fi:

- Telecomunicații – tarife netransparente la serviciile publice prestate de Î.S. Radiocomunicații; obligativitatea transferurilor lunare către bugetul de stat ce urmează a fi efectuate de către persoana juridică care prestează servicii de telefonie mobilă, în mărime de 2,5 la sută din venitul obținut din vânzările aferente acestor servicii.
- Transporturi – reglementarea prețurilor la transportul auto și feroviar; lipsa separării activității de gestiune a infrastructurii de cea de prestare a serviciilor de transport feroviar; reglementări neclare la atribuirea rutelor auto de pasageri; armonizarea neadecvată cu directivele UE denaturează concurența la servicii de handling la sol în aeroporturi.
- Produse petroliere – reglementări excesive la obținerea licenței pentru comercializarea produselor petroliere, plafonarea prețurilor la produsele petroliere.
- Asigurări – reglementări la stabilirea primelor de asigurare și tergiversarea liberalizării pieței asigurărilor; autoreglementarea pe piața Cartea verde creează probleme de ordin concurențial.
- Cercetare-dezvoltare – model necompetitiv de finanțare instituțională, cu caracter necondiționat și fără criterii clare, nebazat pe performanțe, condiționată de restricționarea participării la concursuri a organizațiilor de cercetare din sectorul privat. Procedura de acreditare reprezintă barieră de intrare în piață pentru întreprinderile de cercetare din sectorul privat (inclusiv cele de mărime mică) și din sectorul asociativ (asociațiile de cercetători sau ONG-urile care practică cercetarea aplicată).
- Farmaceutic – reglementări privind limitarea locației farmaciilor, distorsionarea mecanismului de formare a prețului la produsele farmaceutice și parafarmaceutice, existența semnelor de restricționare a importului paralel pentru comercializarea produselor farmaceutice.

- Piața primară a spațiilor locative – tergiversarea obținerii certificatului de urbanism și a autorizației de construcție din cauza disfuncționalităților majore în ceea ce privește interpretarea și aplicarea reglementărilor legale de diferite nivele; condiții neavantajoase pentru acordarea creditelor bancare, dobânzi sporite la acestea sau chiar neacceptarea acordării de credite de către bănci; lipsa planurilor urbanistice generale și a documentației de amenajare a teritoriului în majoritatea localităților, creează incertitudini și pericole unui climat de nesiguranță investițională.

În cadrul investigării barierelor anticoncurențiale la nivel local, în procesul elaborării, aprobării și modificării bugetelor unităților administrativ teritoriale, Consiliul Concurenței a identificat următoarele probleme de ordin concurențial:

- Stabilirea diferențiată a cotei taxei pentru amenajarea teritoriului în funcție de forma organizatorico-juridică de desfășurare a activității la 210 consilii sătești/comunale.
- Scutirea de la plata taxelor locale la 130 de consilii sătești la adoptarea deciziilor privind bugetul local sau pentru stabilirea taxelor locale, unele consilii comunale (sătești) stabilesc cotele taxei de amenajare a teritoriului pentru întreprinderile ce activează în localitate, stabilind în același timp pentru gospodăriile țărănești scutiri de la plata acestei taxe într-o anumită mărime procentuală sau oferind scutiri totale de la plata taxei.
- Stabilirea nominală a cotelor taxei pentru unitățile comerciale și/sau de prestări de servicii pentru fiecare contribuabil în parte la 179 de consilii sătești.

Totodată, Consiliul Concurenței a inițiat evaluarea tuturor reglementărilor pentru identificarea barierelor anticoncurențiale în 3 sectoare-cheie ale economiei: construcții, transporturi și industria alimentară, care au generat 13% din PIB-ul țării în anul 2016.

6. Ajustarea cadrului normativ de reglementare a mediului de afaceri privind compatibilitatea cu Legea concurenței sub aspectul eliminării barierelor anticoncurențiale

În baza analizei barierelor anticoncurențiale, autoritățile publice trebuie să elaboreze și adopte modificările necesare la cadrul normativ existent pentru înlăturarea barierelor anticoncurențiale și deschiderea sectoarelor economice către concurență.

Ca urmare a evaluării cadrului normativ de reglementare aplicabil piețelor energiei electrice și a gazelor naturale, ANRE a aprobat noi acte normative, precum și revizuite unele acte normative existente (toate au fost supuse avizării Consiliului Concurenței). În rezultatul evaluării, de către ANRE au fost aprobate 8 acte normative noi, precum și revizuite unele acte normative existente. Ca rezultat al evaluării cadrului normativ de reglementare a piețelor energiei electrice și a gazelor naturale, în scopul ajustării acestuia au fost elaborate 14 proiecte de acte. ANRE a realizat această acțiune, prin evaluarea cadrului normativ de reglementare aplicabil piețelor energiei electrice și a gazelor naturale.

În același timp, CNPF a inițiat liberalizarea tarifelor pentru asigurările obligatorii de răspundere civilă auto (2 coeficienți noi incluși în formula de calcul a primei de

asigurare care oferă asigurătorilor de a reduce prima de asigurare) și despre intenția de a iniția amendarea cadrului legislativ și normativ pentru liberalizarea graduală a tarifelor pentru asigurările obligatorii auto. Astfel, Comisia pledează pentru un calendar regândit de adaptare a liberalizării la evoluția macro - și microeconomică.

7. Deetatizarea sau restructurarea întreprinderilor de stat, municipale și a societăților comerciale cu capital public sau public-privat

Deetatizarea sau restructurarea întreprinderilor de stat, municipale și a societăților comerciale cu capital public sau public-privat decurge din necesitatea delimitării funcțiilor de executare a obligațiilor statului de activitățile pur comerciale ale acestor întreprinderi, care pot fi executate de agenții economici privați pe piața liberă.

Pe parcursul anului 2017 au fost privatizate 3 întreprinderi de stat și pachetele de acțiuni a 10 societăți pe acțiuni, reorganizate 7 întreprinderi de stat și 2 societăți pe acțiuni. Este de remarcat în mod special Î.S. „Centrul Resurselor Informaționale de Stat „Registru”, care s-a reorganizat prin transformare în Instituția publică „Agenția Servicii Publice”, iar Î.S. „Camera Înregistrării de Stat”, Î.S. „Cadastru”, „Serviciul Stare Civilă” și „Camera de Licențiere” s-au reorganizat prin fuziune (absorbție) cu Instituția publică „Agenția Servicii Publice”.

9. Instituirea principiilor concurențiale în activitatea prestării serviciilor de utilitate publică (sectoarele apă, canalizare, energie, transport public, servicii poștale etc.)

În vederea creării unui mediu concurențial în sectorul utilităților publice, la etapa achiziționării în bază de competiție, bunurilor, serviciilor și lucrărilor necesare prestării SIEG, urmează a fi elaborată și aprobată legea privind achizițiile publice în sectorul de utilități, armonizată cu prevederile directivelor Uniunii Europene 2014/25/UE și 92/13/CEE, care să oblige întreprinderile ce își desfășoară activitatea în domeniul SIEG (în special sectoarele apă, energie, transport și servicii poștale) să organizeze în mod eficient, transparent și echitabil proceduri de achiziții de bunuri, servicii și lucrări necesare pentru desfășurarea activității acestora.

Ministerul Finanțelor a inițiat elaborarea proiectului de lege privind modificarea și completarea Legii privind achizițiile publice nr. 131 din 03.07.2015 în scopul transpunerii directivelor europene 2014/24/UE și 2014/25/UE din domeniul utilităților publice.

Proiectul de lege a fost elaborat și transmis spre avizare autorităților publice în luna aprilie 2018.

10. Asigurarea armonizării legislației cu elementele obligatorii și opționale ale directivelor Uniunii Europene privind concesiunile

În scopul dezvoltării concesiunilor este importantă asigurarea armonizării legislației naționale cu elementele obligatorii și opționale ale directivelor Uniunii Europene privind concesiunile, în vederea selectării și implementării celei mai adecvate soluții pentru concesiuni.

În septembrie 2017, Comisia economie buget și finanțe a Parlamentului a remis spre avizare Consiliului Concurenței proiectul Legii privind concesiunile de lucrări și

servicii. În avizul Consiliului Concurenței s-a menționat că având în vedere netranspunerii corespunzătoare a prevederilor Directivelor 2014/23/UE și 89/665/CEE, există mai multe neconcordanțe între proiectul de Lege privind concesiunile de lucrări și servicii și prevederile directivelor UE privind concesiunile, în mod special, în partea ce vizează termenul contractului de concesiune, definiția noțiunii de concesiune, stabilirea tarifelor pentru serviciile publice, modificarea contractelor de concesiune, etc.

Ulterior ca urmare a solicitării Comisiei economie buget și finanțe a Parlamentului, Consiliul Concurenței a desfășurat o ședință cu reprezentanții Agenției Proprietății Publice pe marginea proiectului de privind concesiunile de lucrări și servicii. Urmare a ședinței, au fost acceptate propunerile privind completarea proiectului de lege cu: ținerea evidenței contabile separate pentru activitatea ce constituie drept exclusiv, revizuirea temeiurilor de excludere a operatorului economic de la participarea la o procedură de atribuire, asigurarea tratării operatorilor economici în mod egal și fără discriminare în procedurile de atribuire de către autoritățile contractante etc. Proiectul de lege este examinat în prezent de Parlament.

12. Implementarea sistemului e-achiziții în vederea transformării achizițiilor publice într-un proces mai eficient și competitiv, inclusiv introducerea componentei de identificare a cazurilor de acorduri anticoncurențiale în cadrul achizițiilor publice

Implementarea tehnologiilor informaționale în efectuarea achizițiilor publice oferă oportunități pentru optimizarea costurilor și procedurilor pentru autoritățile contractante și întreprinderile care furnizează produsele și serviciile sale, contribuind, totodată, la creșterea transparenței și a accesului public, în timp real, la informația privind achizițiile publice.

Sistemul e-achiziții urmează să asigure o transparență mai mare a procesului și procedurilor de achiziții publice. În vederea depistării acordurilor anticoncurențiale în sistemul de achiziții publice este necesară elaborarea și implementarea unui sistem electronic de identificare a cazurilor de complicitate în cadrul piețelor, unde există suspiciuni că pot avea loc anumite acorduri anticoncurențiale între întreprinderile participante la achiziții publice. Sistemul trebuie să fie bazat pe o analiză sistematică a ofertelor din partea întreprinderilor pentru achizițiile publice pe toate piețele, printr-o colectare electronică a tuturor ofertelor propuse la licitații de pe întreg teritoriul țării.

În vederea realizării acestei acțiuni, cu suportul tehnic și financiar al BERD-ului a fost creat sistemul MTender, care se află la etapa de pilotare de către Ministerul Finanțelor și instituțiile din subordine (Agenția Achiziții Publice, Serviciul Fiscal de Stat, Serviciul Vamal, Inspekția Financiară), la realizarea achizițiilor publice pentru contractele de valoare mică. Ulterior, urmează a fi dezvoltată posibilitatea de a aplica proceduri de achiziții publice prin cererea ofertelor de prețuri și licitație deschisă. Noul sistem electronic de achiziții publice va acoperi tot ciclul procedurii de achiziție publică (de la planificare până la executarea și efectuarea plăților aferente), precum și va exclude utilizarea hârtiei din proces.

În prezent, sistemul este în proces de dezvoltare, în special, o atenție sporită se acordă funcționalității de înregistrare a contractelor de achiziții publice indiferent de procedurile prin care au fost atribuite. În acest sens, în temeiul Ordinului ministrului finanțelor nr.59 din 14 martie 2018, Ministerul Finanțelor, Serviciul Fiscal de Stat, Agenția Achiziții Publice și Inspekția Financiară, utilizează sistemul electronic de achiziții publice MTender pentru înregistrarea, în regim pilot, a contractelor de achiziții publice.

Totodată, pentru asigurarea implementării pe scară națională a unui sistem electronic de achiziții care să permită vizualizarea informațiilor privind planificarea, inițierea și desfășurarea procedurilor de achiziții publice, precum și atribuirea și executarea contractelor de achiziții, a fost elaborat proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Conceptului tehnic al Sistemului Informațional Automatizat „Registrul de stat al achizițiilor publice” (MTender). Proiectul respectiv este la etapa de definitivare, în baza avizelor prezentate de către autoritățile publice și urmează a fi remis Centrului Național Anticorupție pentru expertiza anticorupție. Consiliul Concurenței s-a expus asupra proiectului Hotărârii de Guvern nominalizate prin includerea aspectelor ce se referă la identificarea cazurilor de acorduri anticoncurențiale.

13. Revizuirea cadrului normativ ce ține de protecția mărcilor în vederea asigurării plasării pe piață a produselor care sunt obiecte de proprietate intelectuală protejate și care au fost fabricate cu consimțământul titularului de drept

Pentru asigurarea plasării pe piață a produselor care sunt obiecte de proprietate intelectuală protejate și care au fost fabricate cu consimțământul titularului de drept este necesară revizuirea cadrului normativ ce ține de protecția mărcilor, asigurând astfel ca importul paralel de bunuri să poată fi introdus în circuitul economic.

În acest context, a fost elaborat un nou proiect de lege de modificare și completare a Legii nr. 38-XVI din 29.02.2008 privind protecția mărcilor care, în conformitate cu procedurile stabilite pentru transparența în procesul decizional și în vederea elaborării actelor normative, a fost plasat pe pagina internet AGEPI pentru consultări publice, precum și coordonat cu autoritățile de resort. Grupul de lucru al Comisiei de Stat pentru Reglementarea Activității de Întreprinzător a avizat pozitiv Analiza impactului de reglementare la proiectul dat. În prezent proiectul se examinează de către Centrul Național Anticorupție în vederea efectuării expertizei anticorupție.

Este de menționat că revizuirea cadrului normativ ce ține de protecția mărcilor, în partea ce ține de importul paralel de bunuri să poată fi introdus în circuitul economic, nu a fost abordată de AGEPI în proiectul de lege.

14. Implementarea mecanismului de determinare a organizațiilor de gestiune colectivă de acțiune în interesul colectiv al titularilor de drepturi pe care îi reprezintă

În prezent, domeniul drepturilor de autor și al celor conexe se confruntă cu anumite dificultăți determinate de cooperarea defectuoasă a organizațiilor de gestiune

colectivă a acestor drepturi, ceea ce în consecință are un impact negativ asupra titularilor de drepturi, fiind necesară modificarea cadrului legal-normativ în domeniu.

În acest sens, a fost elaborat și plasat pe pagina web a AGEPI pentru consultări publice proiectul modificării Legii nr.139/2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe legii.

Au fost organizate mai multe runde de consultări publice atât pe platforma Consiliului Economic pe lângă Prim-ministrul Republicii Moldova, cât și în cadrul AGEPI, fiind implicați reprezentanți ai autorităților publice (Serviciul Vamal, Serviciului Fiscal de Stat), ai sectorului privat (Î.M. „Orange Moldova” S.A., Î.M. Moldcell S.A., Asociației Patronale Camera de Comerț Americană din Moldova (AmCham Moldova), Asociației Naționale a Companiilor din Domeniul Tehnologii Informaționale și Comunicații, S&T Mold S.R.L., S.R.L. “Ultra Distribution” etc.), ai organizațiilor de gestiune colectivă (Asociația Obștească Oficiul Republican al Dreptului de Autor, Asociația Obștească Asociația Națională “Copyright” (ANCO)), inclusiv și titularii de drepturi.

În conformitate cu procedurile stabilite în vederea elaborării actelor normative, proiectul a fost coordonat cu autoritățile de resort. În prezent, proiectul se află la etapa de definitivare, în temeiul declarației de compatibilitate emisă de Centrul de Armonizare a Legislației și raportului de expertiză anticorupție emis de Centrul Național Anticorupție, după care urmează a fi expediat Ministerului Justiției conform procedurii regulamentare.

15. Avizarea de către Consiliul Concurenței a proiectelor de acte normative privind reglementarea mediului de afaceri

Exercitarea activității de avizare a proiectelor de acte normative de către Consiliul Concurenței are drept scop prevenirea adoptării unor acte normative care pot avea ca efect restrângerea, împiedicarea sau denaturarea concurenței. Prin această activitate se urmărește identificarea și evaluarea prevederilor legale cu posibil impact negativ asupra mediului concurențial, precum și formularea obiecțiilor și recomandărilor menite să aducă prevederile în cauză în concordanță cu prevederile normative din domeniul concurenței.

De la data intrării în vigoare a Programului național, pe parcursul anului 2017, Consiliul Concurenței a aprobat 45 de avize la diferite proiecte de acte normative în vederea excluderii clauzelor anticoncurențiale.

Cele mai importante proiecte avizate de către Consiliul Concurenței în vederea implementării adecvate prevederilor legislației concurențiale și excluderii unor potențiale reglementări anticoncurențiale au fost: proiectul de lege pentru modificarea unor acte legislative (Legea nr. 414-XVI din 22.12.2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, Legea nr. 239 din 29.12.2015 pentru modificarea și completarea Legii nr.414-XVI din 22.12.2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule); proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 10 din 26.02.2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile; proiectul legii pentru completarea alineatului (1) al articolului 4 din Legea nr. 131 din 03.07.2015

privind achizițiile publice; proiectul de lege pentru aprobarea Strategiei de dezvoltare a pieței financiare nebankare pentru anii 2018 – 2022 și a Planului de acțiuni aferent implementării acesteia; proiectul de lege cu privire la stimularea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj; proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la desemnarea Furnizorului central de energie electrică; proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la modificarea și completarea unor hotărâri ale Guvernului (Hotărârea Guvernului nr. 1209 din 08.11.2007 cu privire la prestarea serviciilor de alimentație publică și Hotărârea Guvernului nr. 931 din 08.12.2011 cu privire la desfășurarea comerțului cu amănuntul); proiectul de modificare și completare a Metodologiei formării și aplicării prețurilor la produsele petroliere aprobată prin Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRE nr. 102/2016 din 31.03.2016; proiectul Regulamentului privind racordarea la rețelele de gaze naturale și prestarea serviciilor de transport și de distribuție a gazelor naturale.

16. Modificarea Codului penal pentru a excepta aplicarea prevederilor legii penale față de angajații și fondatorii întreprinderilor care colaborează cu Consiliul Concurenței, în limita realizării politicii de clemență, prevăzută de Legea concurenței

Politica de clemență prevăzută în Legea concurenței nr.183/2012 se referă la imunitate, la amendă și la reducerea cuantumului amenzii. În același timp, întreprinderile care ar putea beneficia de politica de clemență conform Legii concurenței nr.183/2012 rămân a fi constrânse de prevederile art.246 din Codul penal. Astfel, factorii de decizie din cadrul întreprinderilor sunt descurajați în folosirea dreptului la clemență.

Consiliul Concurenței a elaborat proiectul Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative, în care se propun modificări la Codul penal, fiind transmis după competență Ministerului Justiției la 10.07.2017. Ministerul Justiției a comasat propunerile Consiliului Concurenței de modificare a Codului penal cu alt proiect amplu de lege ce vizează modificarea mai multor acte legislative elaborate în scopul îmbunătățirii substanțiale a climatului investițional și l-a transmis în luna martie 2018 după competență Ministerului Economiei și Infrastructurii pentru promovare.

17. Modificarea legislației concurențiale în vederea implementării mecanismului de informatori la stabilirea acordurilor anticoncurențiale

Pentru identificarea acordurilor anticoncurențiale, în unele țări este utilizat mecanismul de informatori, fiind implementate mai multe metode de cooperare a autorității de concurență cu informatorii în probarea unor acorduri anticoncurențiale între întreprinderi.

Pentru implementarea acestui mecanism, Consiliul Concurenței în 2017 a inițiat studiul implementării mecanismului de informatori în statele UE, în special în România și Ungaria.

18. *Introducerea răspunderii contravenționale a persoanelor cu funcție de răspundere din cadrul APC/APL care au luat sau sunt responsabili de luarea deciziilor contrar legislației concurențiale*

Introducerea răspunderii contravenționale a persoanelor cu funcție de răspundere din cadrul APC și APL care au luat decizii contrar legislației concurențiale sau sunt responsabili de luarea acestora. Respectiva prevedere ar avea ca impact micșorarea cazurilor de aprobare a documentelor care limitează concurența, sporind, totodată, responsabilitatea factorilor de decizie la adoptarea actelor normative.

Ministerul Justiției a elaborat proiectul de modificare a Codului Contravențional (completarea art. 3305 ”Încălcarea legislației în domeniul concurenței”). Prin Hotărârea Guvernului nr. 415 proiectul a fost aprobat pe 11.05.2018 și înregistrat în Parlament la data de 17.05.2018 cu nr. 155.

19. *Introducerea în cadrul legal-normativ a obligativității notificării Consiliului Concurenței la înregistrarea tranzacțiilor economice la Agenția Servicii Publice*

Pentru a eficientiza activitatea de prevenire și combatere a comportamentelor anticoncurențiale, în special în vederea combaterii nenotificărilor concentrărilor economice la Consiliul Concurenței este necesară introducerea în cadrul legal-normativ a obligativității notificării Consiliului Concurenței la înregistrarea tranzacțiilor economice la Agenția Servicii Publice.

Ministerul Justiției a informat că acțiunea nu a fost realizată în termenii planificați din motivul tergiversării creării Agenției Servicii Publice.

20. *Consultarea și informarea autorităților publice, agenților economici privind politica statului în domeniul concurenței*

Asigurarea mediului concurențial loial poate fi realizată prin implicarea tuturor părților și anume a: autorităților publice, mediului de afaceri, mass-media, societății civile și a Consiliului Concurenței. Promovarea culturii concurențiale are ca scop creșterea nivelului de informare a societății asupra subiectelor în materie de concurență și ajutor de stat.

Pe parcursul anului 2017 informarea mediului de afaceri, a APC și a APL privind rigorile legislației concurențiale și privind ajutorul de stat a fost asigurată în cadrul a 223 evenimente organizate la care au participat a cca. 2 000 de persoane (reprezentanți ai autorităților administrației publice centrale și locale, ai autorităților cu funcții de reglementare și control, reprezentanți ai asociațiilor profesionale și de business, reprezentanți ai mass-media și reprezentanți ai mediului de afaceri, mediului universitar etc.).

21. *Promovarea specializării judecătorilor în dreptul concurențial*

În conformitate cu art.47 din Legea concurenței nr.183/2012, actele adoptate de Consiliul Concurenței pot fi atacate în instanțele de contencios administrativ, precum și în cadrul curților de apel sau al Curții Supreme de Justiție, pentru cazurile ce implică amenzi sau penalități aplicabile pentru încălcări de natură concurențială, conform art.78 din Legea concurenței nr.183/2012. Ținând cont de faptul că în Republica Moldova nu

sunt organizate instanțe judecătorești specializate care să se ocupe de cazurile de concurență, orice judecător din cadrul unei instanțe implicate se poate ocupa de cazurile de concurență. Acest aspect complică procesul de educație și formare a judecătorilor.

Consiliul Concurenței, în anul 2017 a asigurat atragerea unei asistențe tehnice în vederea promovării și implementării experienței UE privind examinarea dosarelor în instanță în domeniul concurenței și ajutorului de stat în Republica Moldova. În cadrul proiectului Grupului Băncii Mondiale “Dezvoltarea și lansarea implementării unui program de instruire pentru judecători”, a fost elaborat un material informativ pentru judecătorii implicați în soluționarea cazurilor civile scopul căruia este informarea și conștientizarea acestora cu privire la importanța tematicii concurenței și ajutorului de stat, precum și a celor mai bune practici aplicate în țările UE.

Totodată, în perioada septembrie - noiembrie 2017, cu suportul Consiliului Concurenței au fost organizate 4 sesiuni de informare în domeniul concurenței și ajutorului de stat pentru 120 de judecători (din cadrul Curții Supreme de Justiție, Curților de Apel, judecătorii). La aceste evenimente a fost prezentată experiența internațională din domeniu, în vederea aplicării legislației în domeniul concurenței, ajutorului de stat, soluționării problemelor identificate ca urmare a examinării de către instanțele judecătorești a cauzelor din domeniul concurenței. Sesiunile de informare și schimb de experiență au fost realizate în parteneriat cu Institutului Național de Justiție, cu participarea reprezentanților de la Înalta Curte de Casație și Justiție și Consiliului Concurenței din România.

22. Implementarea cu titlu obligatoriu/opțional, în cadrul programelor cu profil economic și juridic, la instituțiile de învățământ superior, a cursurilor și modulelor în domeniul concurenței

În instituțiile de învățământ superior cursurile cu tematica privind domeniul concurenței se realizează în 10 instituții în cadrul programelor cu profil economic și juridic. Astfel disciplina Dreptul concurenței se studiază în următoarele universități: Academia de Studii Economice din Moldova, la Ciclul II, master, la programele Drept economic și Dreptul în afaceri; Institutul de Relații Internaționale din Moldova, la ciclul II, master, la programele Dreptul afacerilor; Universitatea de Stat a Moldovei, la specialitatea Drept, anul IV (disciplină opțională), ciclul I, licență; Universitatea Agrară de Stat din Moldova, la specialitatea Drept, anul IV, ciclul I, licență; Universitatea Tehnică a Moldovei, la specialitatea Drept, anul II, ciclul I, licență; Universitatea Liberă Internațională din Moldova, la specialitatea Drept, anul III, ciclul I, licență; Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți, la specialitatea Drept, anul IV, ciclul I, licență; Universitatea Cooperatist-comercială din Moldova, specialitatea Drept, anul IV, ciclul I licență.

La Universitatea de Stat „B. P. Hașdeu” din Cahul și Universitatea de Studii Europene din Moldova tematica domeniului concurenței este inclusă în cursul Dreptul afacerilor.

23. Elaborarea și implementarea unui program de studii de master în domeniul concurenței în cadrul facultăților cu profil economic și juridic

Activitatea este în proces de realizare.

24. Organizarea emisiunilor radio/TV pe diverse subiecte din domeniul concurenței, ajutorului de stat și publicității

Existența unui spațiu concurențial loial depinde, în mare parte, de faptul ca întreaga societate să perceapă necesitatea promovării regulilor concurențiale și importanța respectării acestora. În acest context, este necesar să fie organizate emisiuni radio/tv pe diferite subiecte în domeniul concurenței, ajutorului de stat și publicității, să fie difuzate spoturi cu caracter social în cadrul unei campanii de sensibilizare a societății civile privind cele mai importante aspecte din domeniul concurenței.

În anul 2017, reprezentanții Consiliului Concurenței au participat la o emisiune radio din data de 27.10.2017 pentru compania de radio televiziune din UTA Găgăuzia și o emisiune TV din data de 05.12.2017, unde au fost discutate aspectele legate de implementarea prevederilor cadrului legal-normativ al legislației concurențiale, ajutorului de stat și publicității, necesitatea dereglementării și liberalizării piețelor.

25. Difuzarea spoturilor cu caracter social în cadrul unei campanii de sensibilizare a societății civile privind cele mai importante aspecte din domeniul concurenței

O altă acțiune orientată spre promovarea culturii concurențiale a fost elaborarea unui spot social cu caracter informativ, realizat în limbile română și rusă cu o durată de 50 de secunde, care promovează activitatea autorității și mecanismul de semnalare a neregulilor. Acest spot, a primit aprobarea și susținerea Consiliului Coordonator al Audiovizualului, care a recomandat difuzarea lui în susținerea campaniilor naționale de comunicare ce promovează mesaje sociale în intervalul dintre emisiuni și nu doar în cadrul comunicărilor comerciale audiovizuale.

Spotul a fost transmis spre difuzare la 22 de posturi TV naționale și locale, cum ar fi: Moldova 1, Moldova 2, Publica TV, Prime, Canal 3, Canal 2, TV8, Euro TV, N4, TVC 21, PRO TV Chișinău, RTR Moldova, TV – Găgăuzia, TV Bălți, TV Elita (or. Rezina), TV Drochia, Albasat TV (or. Nisporeni), Flor-TV (or. Florești) etc.

26. Organizarea training-urilor, meselor rotunde (inclusiv sub egida „Competition CaFÉ”), a conferințelor de presă cu actori de pe diferite piețe

Pe parcursul perioadei de raportare au fost organizate 34 evenimente, inclusiv 16 Competition CaFÉ cu participarea a peste 900 de reprezentanți ai autorităților publice, judecători și actori de pe diferite piețe.

Au fost realizate 16 ediții a platformei de discuții Competition CaFÉ, oferind posibilitatea unei comunicări tematice cu părțile interesate într-un nou format. Aceste evenimente au întrunit sub egida lor judecători, juriști și avocați, reprezentanți ai autorităților publice și mediului de afaceri, ai societății civile și jurnaliști, funcționari publici și demnitari de stat din țară și de peste hotare, experți în materie de concurență din mai multe țări ale UE, în total cca 500 de participanți. În cadrul acestor

evenimente, au fost discutate și analizate subiectele relevante pentru grupurile-țintă participante.

Tabelul nr.1

Sumarul evenimentelor organizate sub egida Competition CaFÉ în 2017

Nr.	Data	Subiectele principale	Număr de participanți
1.	02.03.2017	Dialog cu institutele de politici publice. Modalitățile de consolidare a relațiilor de colaborare cu societatea civilă în vederea promovării culturii concurențiale	15
2.	07.03.2017	Competition CAFÉ cu mass-media	11
3.	17.03.2017	Lansarea culegerii cadrului normativ din Republica Moldova în domeniul concurenței și ajutorului de stat	85
4.	03.05.2017	Aplicarea legislației concurențiale pe piețele produselor agricole și agroalimentar	17
5.	15.09.2017	La discuții cu judecătorii. Problemele, soluțiile, provocările și consecințele nerespectării legislației concurențiale și în domeniul ajutorului de stat	45
6.	27.09.2017	Implementarea mecanismelor pro-concurențiale în activitatea executorilor judecătorești. Provocări și soluții	37
7.	09.10.2017	Atelier de lucru cu judecătorii. Problemele, soluțiile, consecințele nerespectării legislației concurențiale și în domeniul ajutorului de stat	26
8.	17.10.2017	Implementarea Programului național (cu reprezentanții APC)	34
9.	30.10.2017	Implementarea Programului național (cu reprezentanții APL din orașe-centre raionale)	21
10.	31.10.2017	Implementarea mecanismelor pro-concurențiale în activitatea avocaților	28
11.	21.11.2017	Competition CaFÉ cu reprezentanți ai Cancelariei de Stat	34
12.	24.11.2017	Implementarea Programului național în domeniul concurenței și ajutorului de stat	20
13.	30.11.2017	Promovarea culturii concurențiale și protecția datelor cu caracter personal	39
14.	05.12.2017	Competition CaFÉ dedicat Zilei Mondiale a Concurenței	16
15.	12.12.2017	Competition CaFÉ cu secretarii de stat ai ministerelor dedicat implementării Programului național	30
16.	14.12.2017	Competition CaFÉ jubiliar cu participarea reprezentanților mediului de afaceri și APL	35

27. Organizarea și desfășurarea anuală a prezentării publice a raportului de activitate a Consiliului Concurenței

Consiliul Concurenței tradițional organizează anual prezentarea publică a raportului de activitate, ulterior prezentării Parlamentului, la care sunt invitați reprezentanții autorităților publice, mass-mediei, sectorului de afaceri.

28. Promovarea instituirii Zilei Concurenței

Consiliul Concurenței a elaborat proiectul Hotărârii Parlamentului pentru completarea punctului I din Hotărârea Parlamentului nr. 433-XII din 26.12.1990 cu privire la zilele comemorative, zilele de sărbătoare și la zilele de odihnă în Republica Moldova.

Sărbătoarea va fi consemnată anual la 30 iunie, dată la care în anul 2000 a fost adoptată Legea cu privire la protecția concurenței. Sărbătoarea „Ziua Concurenței” va determina creșterea gradului de conștientizare a necesității existenței unui mediu concurențial loial, dar și a rolului și locului concurenței într-o economie de piață, în condițiile în care un grad ridicat de concurență poate îmbunătăți performanța economică a unui stat, să deschidă oportunități de afaceri cetățenilor acestuia și să reducă costul bunurilor și serviciilor la nivelul întregii economii.

Prin Hotărârea Parlamentului nr. 16 din 15.02.2018 a fost instituită „Ziua Concurenței”.

29. Identificarea tuturor schemelor de ajutor de stat existente ce nu corespund cerințelor legislației și sesizarea furnizorilor/inițiatorilor cu privire la necesitatea alinierii acestora la cadrul normativ din domeniul ajutorului de stat

Au fost raportate 173 de scheme de ajutor de stat existent.

30. Elaborarea propunerilor de modificare a cadrului normativ ce vizează acordarea măsurilor de sprijin sub formă de subvenții

Au fost aliniate 3 scheme de ajutor existent acordat sub formă de subvenții.

32. Elaborarea propunerilor de modificare a cadrului normativ ce vizează acordarea măsurilor de sprijin sub formă de facilități fiscale

Au fost aliniate 16 scheme de ajutor existent acordat sub formă facilități fiscale.

Astfel, în 2017 din totalul de 173 de scheme de ajutor de stat existent, raportate, au fost aliniate 19 scheme – 11% din total. Consiliul Concurenței și APC au avut ca sarcină alinierea anuală a 10% de scheme din numărul de raportări.

34. Modificarea actelor normative ce reglementează modalitatea de prestare a SIEG, prin impunerea obligației de stabilire a indicatorilor de performanță la atribuirea dreptului de gestiune a serviciului public în baza actului de atribuire

35. Asigurarea prestării SIEG în baza actului de atribuire, care trebuie să corespundă prevederilor stipulate în cadrul normativ din domeniul ajutorului de stat

Consiliul Concurenței a oferit consultații autorităților publice locale în vederea implementării acțiunilor 34 și 35 din Program. Totodată a fost solicitată informația aferentă realizării acțiunilor nr. 34 și nr. 35 de la primăriile orașelor-reședință de raion, municipii și de la Consiliile raionale (s-a solicitat informarea primăriilor din raza unității administrativ-teritoriale). În urma acestor solicitări au parvenit răspunsuri de la: 16 - primării orașe-reședință/municipii; 12 – consilii raionale; 76 – primării sate (comune), orașe. SIEG la nivel local (alimentarea cu apă și canalizare, salubritate,

iluminat stradal, amenajarea teritoriului), în majoritatea cazurilor sunt delegate prin atribuirea de către autoritățile publice locale, în mod direct fără organizarea licitațiilor publice (în sensul art. 21 alin (2) din Legea nr. 1402 din 24.10.2002 serviciilor publice de gospodărie comunală și art. 13 alin. (2) din Legea nr. 303 din 13.12.2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și canalizare). Astfel, atribuirea în mod direct, a gestiunii serviciilor de utilități publice unei întreprinderi este susceptibilă de a avea efecte anticoncurențiale (generează riscuri concurențiale) pe piețele serviciilor de utilități publice.

Delegarea gestiunii serviciului public de către autoritățile publice locale nu în toate cazurile a fost realizată printr-un act de atribuire, în concordanță cu punctele 11 și 12 din Regulamentul privind ajutorul de stat acordat beneficiarilor ce prestează servicii de interes economic general, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 11 din 30.08.2013.

Pentru 29 de întreprinderi (26 - întreprinderi municipale, 3 - societăți pe acțiuni), delegarea gestiunii serviciului public de către autoritățile publice locale a fost realizată printr-un act de atribuire. Astfel, 27 de autorități publice locale au implementat acțiunile respective: 1) raioane: Consiliul Raional Sângerei, 2) mun.: Bălți, Chișinău; Hâncești; 3) or.: Ștefan Vodă, Telenеști, Ialoveni, Cantemir, Călărași, Nisporeni, Ocnіța, Costești; 4) comune și sate: Rogojeni, Sămășcani (r-n. Șoldănești); Cărpineni, Bozieni, Mingir, Ciuciuleni, (r-n. Hâncești), Cristești, s. Iurceni (r-n. Nisporeni); Ruseștii - Noi, Răzeni (r-n. Ialoveni); Boghenii Noi (r-n. Ungheni); Sireți (r-n. Strășeni); Chetrosu (r-n. Anenii - Noi); Corjeuți (r-n. Briceni); Doroțcaia (r-n. Dubăsari).

Totodată, în baza activității de promovare a culturii concurențiale și suportului consultativ realizat de către Consiliul Concurenței în anul 2017, în 6 APL (din 4 orașe și 2 de municipii), în premieră, delegarea serviciului de interes economic general a fost atribuită de prin licitații publice pentru 8 întreprinderi.

37. Conectarea furnizorilor de ajutor de stat la SIRASM

Pe parcursul anului 2017 la SIRASM au fost conectați 10 APC și 203 APL. Astfel, la începutul anului 2018 numărul total de furnizori conectați la SIA RAS a constituit 802 dintre care 38 APC (100% din totalul autorităților care au acordat ajutor de stat) și 764 APL care furnizează ajutor de stat.

Informația sintetizată, conform Planului de acțiuni de implementare a Programului este prezentată în tabelul nr. 2.

Sumarul activităților realizate în anul 2017, conform planului de acțiuni privind implementarea Programului național în domeniul concurenței și ajutorului de stat pentru anii 2017–2020

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
1	Identificarea tuturor entităților care activează la nivel național și local, învestite cu drepturi exclusive	Trimestrul II 2018	APC, APL care au acordat drepturi exclusive	Numărul de întreprinderi cu drepturi exclusive, identificate	<i>Realizată parțial.</i> APC și APL au identificat 0 entități. Consiliul Concurenței a identificat 49 de întreprinderi de stat și 263 de întreprinderi municipale, care dispun de drepturi exclusive
2	Evaluarea necesității delegării drepturilor exclusive existente	Trimestrul IV 2018	APC, APL care au acordat drepturi exclusive	Numărul de întreprinderi cu drepturi exclusive care dispun de studii de fundamentare	<i>Inițiată.</i> Consiliul Concurenței a elaborat Ghidul de evaluare a drepturilor exclusive.
3	Optimizarea sistemului de drepturi exclusive	Trimestrul II 2019	APC, APL care au acordat drepturi exclusive	Numărul de acte normative modificate privind stabilirea mecanismului de acordare a drepturilor exclusive	<i>Inițiată.</i> A fost abrogată Hotărârea Guvernului nr. 582 din 17.08.1995 „Cu privire la reglementarea monopolurilor”.
4	Monitorizarea sistemului de drepturi exclusive	Anii 2019 – 2020	APC, APL care au acordat drepturi exclusive	Rapoartele de monitorizare	<i>Va fi inițiată</i> după realizarea acțiunilor 1-3 ale Planului.
5	Evaluarea barierelor anticoncurențiale din diferite sectoare economice conform Setului de instrumente pentru evaluarea concurenței al OCDE și conform angajamentelor asumate în Acordul de Asociere	Trimestrul I 2018	APC, APL, autoritățile cu funcții de reglementare și control	Numărul de acte normative identificate care conțin clauze anticoncurențiale	<i>Realizată parțial.</i> Lipsa implicării APC și APL în procesul de evaluare a barierelor anticoncurențiale, cu excepția BNM și ANRE. BNM a realizat evaluarea cadrului normativ ce reglementează activitatea prestatorilor serviciilor de plată a emitenților de monedă electronică. ANRE a evaluat 7 acte normative de reglementare a pieței gazelor naturale și 6 acte normative de reglementare a pieței energiei electrice.

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>Consiliul Concurenței a identificat probleme de ordin concurențial în mai multe sectoare: telecomunicații, transporturi, comerțul cu produse petroliere, asigurări, cercetare-dezvoltare, farmaceutic, piața primară a spațiilor locative, publicitate. De asemenea, au fost stabilite clauze anticoncurențiale în cadrul adoptării deciziilor privind taxele și impozite locale la cca. 400 APL din țară.</p>
6	Ajustarea cadrului normativ de reglementare a mediului de afaceri privind compatibilitatea cu Legea concurenței nr.183/2012 sub aspectul eliminării barierelor anticoncurențiale	Trimestrul IV 2018	APC, APL, autoritățile cu funcții de reglementare și control	Numărul de acte normative revizuite	<p><i>Inițiată.</i> ANRE – aprobarea a 8 acte normative noi, precum și revizuirea unor acte normative existente; elaborarea a 14 proiecte de acte din domeniul gazelor și energiei electrice. CNPF pledează pentru un calendar regândit de adaptare a liberalizării la evoluția macro - și microeconomică.</p>
7	Deetatizarea sau restructurarea întreprinderilor de stat, municipale și a societăților comerciale cu capital public sau public-privat	Anii 2017–2020	Ministerul Economiei, Agenția Proprietății Publice, APC, APL, fondatoare ale întreprinderilor respective	Numărul de întreprinderi deetatizate sau restructurate	<p><i>Realizată pentru anul 2017.</i> Au fost privatizate 3 întreprinderi de stat și pachetele de acțiuni a 10 societăți pe acțiuni, reorganizate a 7 întreprinderi de stat și 2 societăți pe acțiuni.</p>
8	Optimizarea finanțării preferențiale din surse bugetare a întreprinderilor de stat și municipale în vederea perfecționării managementului acestora	Anii 2018–2019	Ministerul Finanțelor, APC, APL, fondatoare ale întreprinderilor respective	Numărul de acte normative modificate și completate	
9	Instituirea principiilor concurențiale în activitatea prestării serviciilor de utilitate	Trimestrul II 2019	Ministerul Finanțelor, Ministerul Economiei,	Legea privind achizițiile publice în sectorul utilității,	<p><i>Inițiată.</i> Ministerul Finanțelor a inițiat elaborarea proiectului de lege privind modificarea și</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
	publică (în sectoarele apă, canalizare, energie, transport public, servicii poștale etc.)		Consiliul Concurenței	aprobată; transpunerea directivelor 2014/23/UE, 2014/24/UE, 2014/25/UE, 92/13/CEE și 2006/111/CE în Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr.1402/2002	completarea Legii privind achizițiile publice în scopul transunerii directivelor europene respective din domeniul utilităților publice.
10	Asigurarea armonizării legislației cu elementele obligatorii și opționale ale directivelor Uniunii Europene privind concesiunile	Trimestrul III 2018	Ministerul Economiei, Ministerul Finanțelor`	Cadrul legal privind concesiunile, armonizat și aprobat de către Parlament; regulamente elaborate, aprobate de Guvern	<i>Inițiată.</i> Consiliul Concurenței a avizat proiectul legii privind concesiunile de lucrări și servicii, făcând mai multe propuneri de excludere a neconcordanțelor între proiectul de lege privind concesiunile de lucrări și servicii și prevederile directivelor UE privind concesiunile.
11	Efectuarea unei analize a oportunității desfășurării de către întreprinderile de stat a procedurilor de achiziții publice și transpunerea în legislația în domeniul achizițiilor publice a directivelor Uniunii Europene 2014/24/UE și 2014/25/UE	Trimestrul IV 2019	Ministerul Finanțelor, Ministerul Economiei	Raportul privind analiza oportunității desfășurării de către întreprinderile de stat a procedurilor de achiziții publice, elaborat; cadrul legal în domeniu completat și ajustat la cele mai bune practici internaționale	
12	Implementarea sistemului <i>e-achiziții</i> în vederea transformării achizițiilor publice într-un proces mai eficient și competitiv,	Trimestrul II 2018	Agenția Achiziții Publice	Proceduri de achiziții modificate pentru asigurarea unui nivel mai înalt	<i>Inițiată.</i> A fost lansat sistemul electronic MTender. A fost elaborat proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Conceptului

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
	inclusiv introducerea componentei de identificare a cazurilor de acorduri anticoncurențiale în cadrul achizițiilor publice			de concurență; platforma electronică funcțională pentru identificarea acordurilor anticoncurențiale	tehnic al Sistemului Informațional Automatizat „Registrul de stat al achizițiilor publice” (MTender). Consiliul Concurenței s-a expus asupra proiectului Hotărârii de Guvern nominalizate prin includerea aspectelor ce se referă la identificarea cazurilor de acorduri anticoncurențiale.
13	Revizuirea cadrului normativ ce ține de protecția mărcilor în vederea asigurării plasării pe piață a produselor care sunt obiecte de proprietate intelectuală protejate și care au fost fabricate cu consimțământul titularului de drept	Trimestrul IV 2017	Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală	Cadrul normativ să nu periclitizeze plasarea pe piață a produselor la importul paralel permis	<i>Inițiată.</i> A fost inițiată elaborarea de către AGEPI unui nou proiect de lege de modificare și completare a Legii nr. 38-XVI din 29.02.2008 privind protecția mărcilor. Aspectele privind importul paralel de bunuri să poată fi introdus în circuitul economic, nu a fost abordată de AGEPI în proiectul de lege.
14	Implementarea mecanismului de determinare a organizațiilor de gestiune colectivă de acțiune în interesul colectiv al titularilor de drepturi pe care îi reprezintă	Trimestrul IV 2017	Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală	Modificările și completările operate la Legea nr.139/2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe	<i>Inițiată.</i> Modificările și completările operate la Legea nr.139/2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe au fost inițiate de AGEPI prin elaborarea proiectului de lege supunerea consultărilor publice și avizarea de către autoritățile de resort.
15	Avizarea de către Consiliul Concurenței a proiectelor de acte normative privind reglementarea mediului de afaceri	Permanent	Consiliul Concurenței, autoritățile publice inițiatoare de proiecte de acte normative	Numărul de avize aprobate anual de către Consiliul Concurenței	<i>Realizată pentru anul 2017.</i> Consiliul Concurenței a aprobat 45 de avize la diferite proiecte de acte normative în vederea excluderii clauzelor anticoncurențiale.
16	Modificarea Codului penal pentru a excepta aplicarea prevederilor legii penale față de angajații și fondatorii întreprinderilor care colaborează cu	Trimestrul IV 2017	Ministerul Justiției, Consiliul Concurenței	Codul penal al Republicii Moldova nr.985/2002 modificat în corespundere cu Legea	<i>Inițiată.</i> Consiliul Concurenței a elaborat proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative. Ministerul Justiției a comasat propunerile Consiliului

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
	Consiliul Concurenței, în limita realizării politicii de clemență, prevăzută de Legea concurenței nr.183/2012			concurenței nr.183/2012	Concurenței de modificare a Codului penal cu alt proiect amplu de lege ce vizează modificarea mai multor acte legislative elaborate în scopul îmbunătățirii substanțiale a climatului investițional. Proiectul a fost transmis Ministerului Economiei și Infrastructurii pentru promovare.
17	Modificarea legislației concurențiale în vederea implementării mecanismului de informatori la stabilirea acordurilor anticoncurențiale	Trimestrul IV 2018	Consiliul Concurenței	Modificările operate la cadrul legal-normativ existent	<i>Inițiată.</i> A fost studiată experiența altor țări din UE în domeniul implementării mecanismului de informatori la stabilirea acordurilor anticoncurențiale.
18	Introducerea răspunderii contravenționale a persoanelor cu funcție de răspundere din cadrul APC/APL care au luat sau sînt responsabili de luarea deciziilor contrar legislației concurențiale	Trimestrul IV 2017	Ministerul Justiției, Consiliul Concurenței	Codul contravențional al Republicii Moldova nr.218/2008 modificat	<i>Inițiată.</i> Prevederile respective au fost incluse în Hotărârea Guvernului nr. 415, aprobată pe 11.05.2018 și înregistrată în Parlament la 17.05.2018 cu nr. 155.
19	Introducerea în cadrul legal-normativ a obligativității notificării Consiliului Concurenței la înregistrarea tranzacțiilor economice la Agenția Servicii Publice	Trimestrul IV 2017	Ministerul Justiției	Acte normative adoptate	<i>Nerealizată.</i>
20	Consultarea și informarea autorităților publice, agenților economici privind politica statului în domeniul concurenței	Permanent	Consiliul Concurenței	Numărul de consultări, numărul de beneficiari	<i>Realizată pentru anul 2017.</i> Pe parcursul anului 2017 informarea mediului de afaceri, a APC și APL privind rigorile legislației concurențiale și a ajutorului de stat a fost asigurată în cadrul a 223 de evenimente organizate la care au participat cca. 2000

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					de persoane.
21	Promovarea specializării judecătorilor în dreptul concurențial	Trimestrul IV 2017	Institutul Național al Justiției	Numărul de judecători instruiți, numărul de judecători specializați în domeniul concurenței	<p><i>Acțiune realizată.</i></p> <p>Consiliul Concurenței cu suport Băncii Mondiale a elaborat un material informativ pentru judecătorii implicați în soluționarea cazurilor civile în materie de concurență și ajutor de stat.</p> <p>Au fost organizate 4 sesiuni de informare în domeniul concurenței, pentru un număr de 120 de judecători, cu participarea judecătorilor și experților în domeniul concurenței din Republica Moldova și din România.</p>
22	Implementarea cu titlu obligatoriu/opțional, în cadrul programelor cu profil economic și juridic, la instituțiile de învățământ superior, a cursurilor și modulelor în domeniul concurenței	Trimestrul IV 2017	Ministerul Educației, Consiliul Concurenței, instituțiile de învățământ superior	Minimum 10 instituții de învățământ superior	<p><i>Activitate realizată.</i></p> <p>Cursurile în domeniul concurenței se realizează în 10 instituții de învățământ superior în cadrul programelor cu profil economic și juridic.</p>
23	Elaborarea și implementarea unui program de studii de master în domeniul concurenței în cadrul facultăților cu profil economic și juridic	Trimestrul III 2018	Ministerul Educației, instituțiile de învățământ superior	Numărul de instituții de învățământ superior ce implementează programul de studii de master	<i>Inițiată.</i>
24	Organizarea emisiunilor radio/tv pe diverse subiecte din domeniul concurenței, ajutorului de stat și publicității	Semestrial	Consiliul Concurenței	Numărul de emisiuni desfășurate	<p><i>Realizată pentru anul 2017.</i></p> <p>Reprezentanții Consiliului Concurenței au participat la o emisiune radio pentru compania de radio televiziune din UTA Găgăuzia și o emisiune TV.</p>
25	Difuzarea spoturilor cu caracter social în cadrul unei campanii de sensibilizare a societății civile privind cele mai importante aspecte din domeniul	Trimestrul IV 2019	Consiliul Concurenței	Numărul de spoturi difuzate	<p><i>Realizată pentru anul 2017.</i></p> <p>A fost elaborat un spot social cu caracter informativ, care promovează activitatea autorității și mecanismul de semnare a neregulilor.</p> <p>Spotul a fost transmis spre</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
	concretenței				difuzare la 22 de posturi TV naționale și locale.
26	Organizarea trainingurilor, meselor rotunde (inclusiv sub egida „Competition CaFÉ”), a conferințelor de presă cu actori de pe diferite piețe	Permanent	Consiliul Concurenței	Numărul de evenimente publice organizate, numărul de participanți	<i>Realizată pentru anul 2017.</i> Pe parcursul perioadei de raportare au fost organizate 34 evenimente, inclusiv 16 Competition CaFÉ cu participarea a peste 900 de actori de pe diferite piețe, reprezentați ai autorităților publice, judecătorești.
27	Organizarea și desfășurarea anuală a prezentării publice a raportului de activitate a Consiliului Concurenței	Anual	Consiliul Concurenței	Numărul de participanți	<i>Va fi realizată în luna iunie 2018,</i> ulterior prezentării Parlamentului a raportului de activitate.
28	Promovarea instituirii Zilei Concurenței	Trimestrul IV 2017	Consiliul Concurenței	Hotărârea Parlamentului nr.433/1990 modificată	<i>Realizată.</i> Prin Hotărârea Parlamentului nr. 16 din 15.02.2018 a fost instituită „Ziua Concurenței”, care va fi consemnată anual la 30 iunie.
29	Identificarea tuturor schemelor de ajutor de stat existente ce nu corespund cerințelor legislației și sesizarea furnizorilor/inițiatorilor cu privire la necesitatea alinierii acestora la cadrul normativ din domeniul ajutorului de stat	Trimestrul IV 2019	APC, APL inițiatore de ajutor de stat, Consiliul Concurenței	Numărul de scheme de ajutor de stat identificate	<i>Realizată pentru anul 2017.</i> Au fost raportate 173 de scheme de ajutor de stat existent.
30	Elaborarea propunerilor de modificare a cadrului normativ ce vizează acordarea măsurilor de sprijin sub formă de subvenții	Trimestrul IV 2019	APC, APL care acordă măsuri de sprijin ce constituie ajutor de stat, Consiliul Concurenței	Cadrul normativ aliniat la acquis-ul Uniunii Europene	<i>Realizată pentru 2017.</i> Au fost aliniate 3 scheme de ajutor existent acordat sub formă de subvenții.
31	Elaborarea propunerilor de modificare a cadrului normativ ce vizează	Trimestrul IV 2019	APC, APL care acordă măsuri de sprijin ce	Cadrul normativ aliniat la acquis-ul Uniunii Europene	

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
	acordarea măsurilor de sprijin sub formă de garanții în condiții preferențiale		constituie ajutor de stat, Consiliul Concurenței		
32	Elaborarea propunerilor de modificare a cadrului normativ ce vizează acordarea măsurilor de sprijin sub formă de facilități fiscale	Trimestrul II 2020	Ministerul Finanțelor, APL care acordă măsuri de sprijin ce constituie ajutor de stat, Consiliul Concurenței	Cadrul normativ aliniat la acquis-ul Uniunii Europene	<i>Inițiată.</i> Au fost alinate 16 scheme de ajutor existent acordat sub formă facilități fiscale.
33	Elaborarea propunerilor de modificare a cadrului normativ pentru alinierea la acquis-ul Uniunii Europene a măsurilor de sprijin ale statului	Trimestrul IV 2020	APC, APL care acordă măsuri de sprijin ce constituie ajutor de stat, Consiliul Concurenței	Cadrul normativ aliniat la acquis-ul Uniunii Europene	
34	Modificarea actelor normative ce reglementează modalitatea de prestare a SIEG, prin impunerea obligației de stabilire a indicatorilor de performanță la atribuirea dreptului de gestiune a serviciului public în baza actului de atribuire	Trimestrul III 2017	APC, APL care atribuie dreptul de prestare a SIEG, Consiliul Concurenței	Numărul de acte normative modificate	<i>Inițiată.</i> Pentru 29 de întreprinderi (26 Î.M., 3 S.A.), delegarea gestiunii serviciului public de către autoritățile publice locale a fost realizată printr-un act de atribuire. Astfel, 27 autorități publice locale au implementat acțiunile respective. 6 APL (din 4 orașe și 2 de municipii), delegarea serviciului de interes economic general a fost atribuită de prin licitații publice pentru 8 întreprinderi.
35	Asigurarea prestării SIEG în baza actului de atribuire, care trebuie să corespundă prevederilor stipulate în cadrul normativ din domeniul ajutorului de stat	Trimestrul III 2017	APC, APL care atribuie dreptul de prestare a SIEG, Consiliul Concurenței	Numărul de SIEG prestate în baza actelor de atribuire	
36	Completarea cadrului normativ în vederea obligativității avizării de către Consiliul	Trimestrul II 2020	Consiliul Concurenței, Ministerul Economiei	Actele normative modificate	

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
	Concurenței a proiectelor actelor juridice pentru măsuri de ajutor de minimis				
37	Conectarea furnizorilor de ajutor de stat la SIA RAS	Permanent	APC, APL care acordă ajutor de stat, Consiliul Concurenței	Numărul de furnizori care utilizează SIA RAS	<i>Realizată.</i> Pe parcursul anului 2017 la SIRASM au fost conectați 10 APC și 203 APL. La începutul anului 2018 numărul total de furnizori conectați la SIRASM a constituit 802.

Concluzii

În 2017, odată cu intrarea în vigoare a Legii nr. 169 din 20.07.2017, a fost inițiată implementarea Programului național în domeniul concurenței și ajutorului de stat pentru anii 2017-2020. Obiectivele și activitățile specifice stipulate în Planul de acțiuni pentru implementarea Programului pentru anul 2017 au fost parțial realizate.

Cele mai importante rezultate ale implementării Programului au fost următoarele:

- Identificarea a 49 de întreprinderi de stat și 263 de întreprinderi municipale, care dispun de drepturi exclusive - cifră de afaceri de 9,22 mlrd. lei (6,83% din PIB).
- Alinierea a 16 scheme de ajutor existent sub formă de facilități fiscale și 3 sub formă de subvenții (în valoare de 0,5 % din PIB).
- Instituirea Zilei Concurenței, care va fi consemnată anual la 30 iunie.
- Realizarea sesiunilor de informare și schimb de experiență pentru 120 de judecători.
- Informarea mediului de afaceri și a autorităților publice privind rigorile legislației concurențiale și privind ajutorul de stat în cadrul a 223 evenimente organizate la care au participat a cca. 2 000 de persoane
- Conectarea la SIRASM a 38 de furnizori-autorități publice centrale și 764 de furnizori-autorități publice locale.
- Delegarea SIEG a fost atribuită, în premieră, de către 6 APL prin licitații publice pentru 8 întreprinderi de prestare a serviciilor de interes local.

Analizând și evaluând activitatea de implementare a Programului s-a constatat implicarea insuficientă a autorităților publice la evaluarea drepturilor exclusive și a barierelor concurențiale din sectoarele economice. Aceasta poate tergiversa implementarea celei mai importante părți a Programului în vederea reducerii reglementărilor și deschiderii sectoarelor către concurență. În același timp, la nivel local persistă o reticență a APL în asigurarea unei abordări pro concurențiale și asigurarea transparenței la atribuirea SIEG-urilor, prestate în prezent în majoritatea cazurilor de către întreprinderile municipale fără de concursuri transparente și fără de indicatori de performanță.

În acest context, în vederea responsabilizării autorităților publice centrale și locale în implementarea Programului este necesar suportul Parlamentului în impulsivarea implicării autorităților publice în acest proces.

Realizarea reușită a Programului, cu eforturile comune ale tuturor autorităților publice, va duce la dereglementarea sectoarelor economice, fapt ce va genera un nivel mai mare de concurență din aceste sectoare, având un impact pozitiv asupra creșterii productivității din economie. În final, toate acestea vor duce la accelerarea dezvoltării economice și la creșterea bunăstării cetățenilor țării.

Consiliul Concurenței, prin acțiunile sale, va contribui și în continuare la implementarea adecvată a legislației concurențiale și a Programului într-un mod transparent și nediscriminatoriu, va oferi consultanța și asistența profesională autorităților publice, societății civile, asociațiilor de business și altor actori în consolidarea mediului concurențial loial.